

Wrap-up bijeenkomst 29 september 2014

Inleiding: Hans Gaillard heet iedereen welkom en in het speciaal de gasten Hans Mommaas en Wim Daniels. Deze startbijeenkomst is bedoeld om te markeren dat de raad een proces in gaat waarbij ze in 3 fasen komt tot een besluit over de bestuurlijke toekomst. Daarbij onderstreept Hans de rol van de raad die in dit proces leidend is en het belang van de gemeenschap die we allen dienen.

Presentatie Hans Mommaas: In de presentatie van Hans Mommaas kwamen drie zaken aan bod:

- Het toenemende belang van de regio
- Wat is de regio
- De regio is geen vanzelfsprekendheid

Een aantal factoren maakt dat de regio's een belangrijkere rol spelen in de samenleving. Regio's concurreren tegenwoordig vooral met elkaar; veel meer nog dan individuele bedrijven. Het gaat daarbij om de samenhang van bedrijvigheid in een regio die concurreert met andere regio's om kennis en kunde, kenniswerkers en arbeidskapitaal. Om een regio goed draaiend te houden is een continue innovatie nodig van kennis, kunde en kassa. Dit resulteert in een 'war on talent'; een zoektocht om de kenniswerkers zo goed mogelijk in je regio te kunnen binden. Veel kenniswerkers zitten in steden waar een universiteit of hogeschool is. Tegelijkertijd om deze te blijven binden is een veelzijdige omgeving nodig. Ruimte, groen, hoog voorzieningenniveau en cultureel aanbod, divers aanbod woningen; kortom een groene omgeving en een stads milieu. Hij stelt dat een stad de regio nodig heeft en een regio de stad. Het belang van een veelzijdige omgeving wordt steeds groter naarmate je meer kenniswerkers in de regio hebt. Hij onderkent een aantal elementen die met elkaar verband houden om deze veelzijdigheid in kaart te brengen: cultureel, economisch, ecologisch, infrastructureel, energetisch, bestuurlijk en sociaal. De mate samenhang tussen deze verbanden maakt een regio succesvol.

Hij stelt dat het van belang is om als onderdeel van de regio vanuit de eigen én de regionale kracht de samenhang tussen deze elementen met elkaar te bewaken en versterken. Daarvoor geldt dat gemeenten op verschillende borden moeten kunnen schaken en schakelen. Om goed te kunnen schaken en schakelen is er een belangrijke stap die iedere gemeente en gemeenschap moet zetten en dat is een antwoord geven op de vraag "Wat zijn wij". Alleen dan voorkom je dat je snel in een structuurdiscussie beland terwijl de structuur slechts volgend is op de inhoud. Zijn advies is dus: Ga als raad een proces in waar je het belang van je eigen gemeenschap en het gemeenschappelijke belang van de gemeenten in een regio definieert en dat afweegt met de regionale belangen definieert. Ga uit van duurzame antwoorden en formuleer je antwoord op de vraag samen met maatschappelijke partners.

Presentatie Wim Daniels: Wim illustreert op een ludieke wijze aan de hand van de herkomst van achternamen hoe Brabants Son en Breugel nog is. Hij stelt dat Son en Breugel een gemeenschap is waar over de jaren heen ook veel niet-Brabanders zijn gekomen. Toch blijft het volgens hem veel karakteristieken hebben van een typisch Brabants dorp.

Vervolgens gaat hij in op de spraakverwarring die ontstaat als we in een structuurdiscussie vervallen. In zijn presentatie haalt hij een betoog voor de stadstaat van burgemeester Van Gijzel aan. Grote regio's met veel eigen autonomie. Aan de andere kant van de stadsstaat stelt hij de natiestaat. Een hoger democratische gehalte, maar op afstand. Bij deze analyse constateert hij dat de begrippen 'stadsstaat' en 'natiestaat' structuurbegrippen zijn die worden gebruikt zonder dat echt duidelijk wordt wat er mee bedoeld wordt. Hij roept op om vooral duidelijkheid in taal daarover te krijgen om een oeverloze (structuur)discussie te vermijden.

Dan gaat hij in op de fietstocht die hij door de dorpen en gemeenschappen rondom Son en Breugel heeft gemaakt. Hij constateert dat er verschillende kernen en leefgemeenschappen zijn met een eigen

DNA. De dorpen Nuenen, Geldrop en Mierlo lijken niet echt op Son en Breugel volgens hem. Hij mist de samenhang en waarschuwt voor een gezochte samenhang zoals in zijn woonplaats Aarle-Rixtel in de gemeente Laarbeek. Fusies van gemeenten zijn niet altijd de oplossing stelt hij. Ga uit van gemeenschappen en wat hen samenbindt.

Tot slot roept hij op nu de aanval te kiezen in plaats van lijdzaam af te wachten wat er gaat gebeuren. Wees je eigen regisseur en ga van je eigen kracht uit zoals ook blijkt uit zijn eindquote in de presentatie: Son en Breugel, de onmisbare centrumgemeente die (u) de weg wijst

Reflectie gemeenteraad op de presentaties: Er ontstaat een levendige discussie tussen raadsleden en de gastsprekers en de raadsleden onderling. Belangrijke elementen die door de raadsleden naar voren worden gebracht is de samenhang van elementen zoals Mommaas dat schetst; wat zijn daarin de belangrijke verbindende factoren? Hoe verhouden stad en dorp zich? Wat betekent dit voor Son en Breugel? Tevens wordt gevraagd naar hoe andere regio's werken en wat daar verbindende elementen zijn. Waarom slagen sommige regio's er wel in succesvol te worden en andere niet? Dit zijn vragen die tijdens de beeldvormingsfase nog nader uitgewerkt gaan worden. Ook wordt ingegaan op het DNA en de kracht van de gemeenschap. Wat is dit precies en hoe benutten we dat. Hoe zien we het DNA van de regio en hoe verhoudt zich dat tot Son en Breugel? Wim Daniels geeft enkele kenmerken van Brabant aan zoals 'bourgondisch', maar tegelijkertijd waarschuwt hij dat dit abstracte en gevoelskenmerken zijn met een vrij inhoudsloze betekenis. Hij geeft aan dat het van belang is goed te definiëren wat gemeenschapszin hier is wat maakt het hier dat het werkt. Wat is typisch van Son en Breugel en wat voegt dat toe in de regio en is daarmee dus van belang om te behouden?

Paneldiscussie naar aanleiding van de SWOT analyse van de raad: Tijdens de pauze is de raad gevraagd om door middel van 'stickeren' de kracht en zwakte, kansen en bedreigingen te benoemen in deze gemeente. De uitkomst wordt meegenomen in de beeldvormende fase. Op basis van enkele van deze stickers wordt het panel bevraged naar hun beeld bij de door de raad genoemde elementen in de SWOT analyse. Belangrijke conclusie uit deze analyse en de beelden van de panelleden is dat een aantal zaken die als bedreiging of zwakte genoemd zijn ook een kans kunnen zijn; zoals vergrijzing; dat kan een kans zijn als je ook voldoende rijke oudere mensen binnenhaalt. Een andere constatering is dat elementen die bij kracht genoemd worden zoals gemeenschapszin zaken zijn die constant onderhevig zijn aan verandering en waar je dus continue aandacht voor moet houden als je dit als kracht wil blijven houden of versterken.

Plan van aanpak: De raad heeft een plan van aanpak voorgelegd gekregen waarin gevraagd wordt op welke wijze de raad wil komen tot een besluit. In het plan van aanpak zijn een aantal vragen geformuleerd waarop tijdens de bijeenkomst een antwoord op is gegeven. Dit is reeds aangepast in het plan van aanpak.

- De openbaarheid van het proces staat niet ter discussie.
- Het tijdspad wordt door enkelen als krap ervaren en men vraagt zich af of er voldoende tijd is om een gedegen discussie te voeren. Aan de andere kant wordt aangegeven dat tijdsdruk prettig omdat men dan tot een besluit komt. De conclusie is dat het tempo hoog moet blijven zonder opgejaagd te voelen. Met de griffier wordt nader afgestemd wat de mogelijkheden zijn.
- De betrokkenheid van de raad geschiedt procesmatig in de commissie AZ waarbij alle raadsleden welkom zijn. De inhoudelijke discussie wordt in de gehele raad gevoerd. Daarbij accepteert de raad dat dit extra druk legt op de toch al volle agenda.
- De raad geeft het college aan naast de 4O partners ook goed te kijken naar de bestuurlijke omgeving en de wijze van de betrokkenheid van de burger.